

Comentari lingüístic "Feina mal feta"

Autor: Benavent Garrido, Lidia (Llicenciada en filologia catalana, Professora d'educació secundària en valencià: llengua i literatura).
Públic: Bachillerato. **Materia:** Lengua y literatura catalana. **Idioma:** Catalán.

Título: Comentari lingüístic "Feina mal feta".

Resumen

Aquí mostramos otro ejemplo de comentario lingüístico en lengua catalana. Esto es muy útil para los alumnos de primero y segundo de bachillerato que se presentan a las pruebas de selectividad. Se trata de un texto y a continuación su comentario pasando por las cosas más destacables explicadas y con ejemplos. Son textos actuales y seleccionados con mucho cuidado para que se vean el mayor número de ejemplos posibles para ayudar a los alumnos en su trabajo de estudio.

Palabras clave: Comentari lingüístic, lengua, catalán.

Title: Language commentary "Work done poorly".

Abstract

Here we show another example of linguistic comment in the Catalan language. This is very useful for first and second year high school students who present themselves to selectivity tests. This is a text and then its commentary going through the most remarkable things explained and with examples. They are current and selected texts with great care so that the largest number of possible examples can be seen to help students in their study work.

Keywords: Language commentary, language, Catalan.

Recibido 2017-11-04; Aceptado 2017-12-13; Publicado 2017-12-25; Código PD: 090020

Totalment d'acord que la feina mal feta no té futur, i que la feina ben feta no té fronteres. Això sí: tot i no tenir un futur, la feina mal feta té un present esplendorós que podem comprovar en restaurants de ringorango on els màitres tracten els clients igual que els sergents xusqueros tracten els reclutes: a toc de corneta. En hotels de quatre estrelles amb dutxa que no funciona, amb la glaçonera buida, i amb puces als llits. En empreses d'informàtica que són incapaces de fer que la impressora que has comprat t'imprimeixi -com diu al llibret adjunt- "amb lletra de qualitat i en cursiva". En fusters que t'instal·len una porta corredora al passadís i quant vas a veure com ha quedat et trobes que una de les rajoles de terra, just a un pam de la porta, està completament destrossada.

- És que ens va caure un martell, mentre la muntàvem.

Passi-ho bé i ja s'apanyarà. Que la feina mal feta, tot i no tenir futur, gaudeix de bona salut es comprova quan els ferrocarrils no arriben a hora. Ni els avions. I quan un cop dins, el comandament et fa la salutació i no dóna cap explicació dels motius que han fet que l'avió surti amb una hora i un quart de retard, ni en demana excuses. T'adones que la feina es fa mal feta sempre que es pot quan, el dia 3 d'abril, encara que no has cobrat les col·laboracions que hauries d'haver cobrat el dia 20 de març.

- És que com hi ha hagut la Setmana Santa hem anat una mica de bòlit.

T'adones que la feina mal feta va fent la viu-viu quan els papers que t'envia el director de l'escola del teu fill són plens de faltes d'ortografia, i quan a les anotacions fetes pel mestre hi apareixen verbs com tatxar i copulatives com Y. Que la feina mal feta té una presència digna i constant es comprova quan et trobes a la portada del diari, una foto d'un senyor contemplant la casa que es va ensorrar al carrer Comte Borrell, amb un peu foto que diu "Felipe González, al parlament de Madrid, ante la disyuntiva". Quan gires el diari, a la contraportada hi veus una foto de Felipe González, al parlament de Madrid, i el peu de la foto hi diu: "*Uno de los vecinos del edificio siniestrado contempla sus enseres*". Que la feina mal feta és el pa nostre de cada dia es comprova quan els paletes t'enrajolaven el bany sense haver picat prou la paret, motiu pel qual, al cap de pocs mesos, les rajoles comencen a caure, arrossegant trossos de pintura, que els manobres no van treure.

Ara bé, el que no hi té res a veure és aquest martell que hi pica sobre la cabota d'un caragol mig torçat. Surt als espots i les tanques de la campanya a favor de la feina ben feta i en contra de la feina mal feta. Algú que intentés collar un cargol a cops de martell no seria un bon o mal professional. Seria, simplement, un cretí. Quan es comparen amb aquest exemple publicitari, els que fan la feina mal feta troben que són uns professionals excel·lents. La campanya, doncs, deu anar adreçada a uns altres, pensen. I continuen vivint de la rifeta. Una campanya mal feta, doncs.

QUIM MONZÓ. Hotel Intercontinental , Barcelona, Quaderns Crema, 1991, pp. 197-199 (Tercera reimpressió, 1994)

A. CAPACITAT D'ANÀLISI I SÍNTESI:

TEMA

La feina mal feta no té futur. Títol temàtic

ORGANITZACIÓ DEL TEXT

Quatre paràgrafs estructura interna pròpia dels textos argumentatius.

Introducció de la línia 1 a l'11. Introdueix el tema del text (La feina mal feta no té futur) i presenta la introducció que anirà desenvolupant amb una sèrie d'arguments mitjançant els diferents gremis: restaurants, hotels i fusters... que avalen el seu argument que la feina mal feta té un present esplendorós.

Desenvolupament de la línia 11 a la 28. Continua mostrant una sèrie d'arguments, fent-los extensius a tots els àmbits de la nostra quotidianitat (mitjans de transport: ferrocarrils, avions; mass-media: diaris; propi salari i gremis de la construcció: els paletes). Uns arguments que són represos a partir de la repetició de la frase temàtica: "que la feina mal feta", a la línia 18, 20, 25.

Conclusió, de la línia 29 a 35. L'autor aprofita tota l'exposició feta anteriorment al voltant de "la feina mal feta" per tal de concretitzar en un cas determinat, el d'un spot publicitari que defensa la feina ben feta. Un spot que segons l'autor demostra, una vegada més, la incompetència alhora de fer les coses, en aquest cas en el món dels publicistes: "una campanya mal feta, doncs".

ESTRUCTURA CLIMÀTICA.

En aquest text trobem una estructura climàtica ja que la tesi està al final del text.

RESUM

En aquest text l'autor ens presenta el tema de la feina mal feta, dient-nos que tot i no tenir futur és ben present en la nostra realitat més quotidiana. Així a partir d'exemples del dia a dia, i en els quals ens veiem tots inclosos, Quim Monzó ens parla dels constants casos de feines mal fets. Una incompetència que el porta a la conclusió d'aquest article mostrada a partir de la seua tesi: "una campanya mal feta", atenent a la mala selecció de la iconografia per part dels publicistes.

B. CARACTERITZACIÓ DEL TEXT

ÀMBIT D'ÚS

Pel que fa a l'àmbit d'ús veiem que es tracta d'un text periodístic recollit al llibre Hotel Intercontinental.

TIPUS DE TEXT

És un text argumentatiu que presenta les característiques pròpies com l'exposició d'un punt de vista, on vol convèncer a un receptor. I també presenta l'estructura pròpia dels textos argumentatius.

GÈNERE

El gènere que mostra el text és el d'un article d'opinió. L'autor dona la seua opinió sobre un anunci publicitari.

FINALITAT COMUNICATIVA

La finalitat comunicativa del text és la de convèncer al receptor de la mala campanya publicitària.

VARIACIÓ LINGÜÍSTICA

De la varietat diatòpica diguem que està escrit en català oriental ja que la morfologia verbal que apareix així ho demostra: *imprimeixi*, *passi-ho*, o el *geosinònim* surti.

La varietat diafàsica és l'estàndard i un registre formal amb un gir informal al passar a l'estil directe lliure "passi-ho bé" i "ja s'apanyarà".

També trobem col·loquialismes i frases fetes com “bòlit”, “viu-viu”, “pa nostre de cada dia”, “ringorango”, “xusqueros”.

POLIFONIA I INTERTEXTUALITAT

Troblem l'emissor en segona persona del singular en el pronom personal feble “et” (pronomen reforçat) i el pronom elidit de segona persona de singular també “t”.

Podem remarcar el valor genèric del text ja que engloba també al receptor. Utilitza la primera persona del plural “podem” el que implica un nosaltres inclusiu.

L'autor real és Quim Monzó i no es mostra al text tot i ser el locutor que s'identifica amb el missatge.

De la intertextualitat podem veure una tercera veu en la primera persona del plural on fa referència als fusters “ens”, “muntaven” per a donar major credibilitat. Ho l'exemple de “troben” referint-se als professionals.

Dels elements paratextuals podem citar les citacions dels peus de foto del diari.

PRESSUPOSICIONS

Es parla d'una “incompetència” generalitzada. Es citen casos particulars com els d'hostaleria i restauració, els gremis de la construcció i els transports públics.

FUNCIONS LINGÜÍSTIQUES PREDOMINANTS

Una de les funcions més destacada és la funció referencial. El que fa l'autor és transmetre informació al voltant de la “feina mal feta”.

Una altra funció que apareix és l'expressiva, on es deixen veure els sentiments i les emocions ací es reflecteix mitjançant les frases enunciatives.

La funció apel·lativa conativa és la que crida l'atenció del receptor i per a fer això utilitza els connectors.

Per últim la funció identificativa on posa premis i entitats sobre les quals fa la crítica.

MODALITAT ORACIONALS, MODALITZACIÓ I IMPERSONALITAT

Les oracions predominants són les enunciatives, afirmatives i també les oracions negatives: “no”, “ni”...

Tenim davant nostre un text altament modalitzat. Ho veiem per la quantitat de cometes i guionets que apareixen al text i pel que fa al vocabulari podem destacar paraules com “ringorango”, “xusqueros”, adjectius negatius com “mal” que a més, és un mot temàtic que utilitza per a reforçar la seua opinió.

La ironia està present al llarg de tot el text. Destaquem quan fa al·lusió als “professionals” excel·lents al final del text o quan utilitza la paraula francesa “maître” al principi del text.

Pel que fa a la impersonalitat la veiem en la utilització dels guinets o en el “es” reflexiu. La tercera veu és una mostra clara de la intertextualitat del text.

MECANISMES DE COHESIÓ LÈXICA

Dels mecanismes de cohesió lèxica podem destacar les relacions semàntiques entre els gremis i els oficis i la hiperonímia dels professionals i la hiponímia dels paletes, fusters, màitres, directors, periodistes, maquetadors, publicistes, manobres...

La sinonímia entre paletes i manobres i l'antonímia present en paraules com mal- ben, favor- en contra.

Per últim en aquest apartat destacarem les repeticions i paral·lelismes dels sintagmes nominals com “que la feina mal feta” que apareix sis vegades, una frase temàtica que reprèn el significat textual i a més, apareix al títol.

L'adverbi temporal “quan” que apareix tres vegades intensificant el significat de l'atac de l'autor i tot seguit posa exemples del que vol dir.

La relació antitètica entre ben fet i mal fet està present al llarg del text.

MECANISMES DE COHESIÓ GRAMATICAL

Destaquem ací els connectors temporals “quan”, l’adverbi d’addició “i”, el connector de contrast “ara bé” i el connector consecutiu “doncs”.

CANAL

El text apareix en un canal escrit on el temps i l’espai de comunicació no està compartit entre emissor i receptor. Es tracta d’un text altament preparat i on hi ha una unidireccionalitat comunicativa.

MARQUES I ELEMENTS TIPOGRÀFICS

Ací veiem els guions explicatius que fan augmentar el subjectivisme de l’autor. Algunes marques de diàleg per a indicar l’estil indirecte lliure i les cursives quan cita en una altra llengua. Per últim destaquem les cometes per a fer una reproducció literal i on es sobreentén una ironia.